

## Inför avbrytande av livsuppehållande behandling vid DCD

Vid en DCD-process är det av vikt att arbetsuppgifterna och ansvaret är tydligt fördelat på IVA. Som stöd för detta finns **flödesschema**, lokala rutiner och checklistor, se kap 20.

### Tidpunkt för avbrytande

Planering inför avbrytande av livsuppehållande behandling görs i samråd mellan IVA, operation och transplantationsenheten. Det är viktigt att tidpunkten för avbrytandet passar de närstående.

Följande ska vara utfört innan tid kan sättas:

- Medicinsk utredning inklusive prover/undersökningar ska i princip vara klara, se kap 7
- Medicinsk acceptans till donation av ansvarig transplantationsenhet
- Möjlighet för transplantationsteam att vara på operationsavdelningen 1–2 timmar före planerat avslut för genomgång med berörd personal – s.k. förmöte\*
- Operationssal reserverad till planerat klockslag

### Plats för avbrytande

Vanligast är att avbrytandet görs på IVA-salen där patienten vårdas, ibland kan det vara behov av att flytta patienten till sal närmare operation eller behov av enskilt rum. Av vikt är att platsen för avbrytandet möjliggör skyndsamt transport av den avlidne till operationssalen.

### Informera närstående inför avbrytandet om:

- Att de har möjlighet till ett lugnt farväl innan behandlingen avbryts
- Att de kan välja om de vill närvara eller inte under själva avbrytandet samt vilka närstående som ska/vill närvara
- Hur avbrytande av livsuppehållande behandling kommer att gå till, symtom som kan uppträda i samband med döendet t.ex. cyanos, gasping och spinala reflexer
- Att läkemedel (smärtstillande/sederande/ångestdämpande) ges för att försäkra god palliation
- Att det inte med säkerhet går att säga hur lång tid det tar innan personen avlider och att döendet ibland blir för utdraget för att möjliggöra donation
- Att det kommer att finnas personal som stöd för dem under hela processen
- Att personalen på salen kommer ha kontinuerlig kontakt (ofta via mobiltelefon) med operationsavdelningen under hela processen
- Att efter att döden har konstaterats kommer den avlidne skyndsamt tas till operation, för bästa möjliga transplantationsresultat

### Praktiska förberedelser

- Informera övrig personal att DCD-process planeras
- Operationsanmälan och beslut om vilken operationssal
- Beslut om var avbrytandet ska ske, eventuell förflyttning till annat rum
  
- Tid och plats för förmöte\*, vilka ska delta
- Logistiken förankrat med DCD-teamet på operation
  
- Se till att all nödvändig dokumentation finns tillgänglig, originalhandlingar, se kap 15
  
- Preop.tvätt/Descutantvätt enligt lokal rutin, ev. hårvaskning från ovan jugulum till symfyssen
- Gör sängen redo inför skyndsamt transport till operation, se lokal checklista
- Tydlig och enkel åtkomst för kontroll av ID-band enligt lokal checklista
  
- En planering ska vara gjord för fortsatt omhändertagande i de fall patienten inte avlider inom tidsramen för DCD

### Förmöte

Detta är ett gemensamt möte för personal från IVA, operation och transplantationsteam som hålls 1–2 timmar innan planerat avslut av livsuppehållande behandling, på överenskommen plats.

Vanligtvis har berörd IVA-personal ett kort möte för att gå igenom egna **checklistor och rollfördelning** innan det planerade förmötet. Operationspersonalen iordningsställer operationssalen och går igenom deras rollfördelning innan förmötet.

**Intensivvårdsläkaren** informerar transplantations- och operationsteamet om den potentiella donatorn. **Vid eventuell lungdonation** planering och förberedelse inför reintubering inne på operationssalen (även planering för eventuell svår luftväg).

**Transplantationskirurg/er** informerar om vilka organ som planeras att omhändertas, tidsramarna för de olika organen och förfarande vid eventuell NRP, Normoterm Regional Perfusion.

Följande dokument ska kontrolleras av ansvarig transplantationskirurg enligt SOSFS 2012:14.

- Journalhandling för donationsingrepp på avliden donator DBD/DCD
- Donatorkarakterisering och övriga relevanta journalhandlingar
- Blodgruppering

**Transplantationskoordinator** synkroniserar tid och telefonnummer med **samordnande sjuksköterska på IVA**.

Alla som medverkar i donationsprocessen har en viktig roll och en tydlig dialog är av betydelse så alla vet vilka deras arbetsuppgifter och ansvar är. Se lokalt utarbetade checklistor för respektive yrkesgrupp. Transplantationsteamet är medvetna om att det för många är en sällanhändelse att medverka vid en donationsoperation och har under hela uttaget möjlighet att svara på eventuella frågor.